

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja valmiuslain muuttamisesta

Kaupunginhallitus 15.07.2024 § 193
1093/03.00/2024

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain 83 ja 91 §:n muuttamisesta ja valmiuslain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annettua lakia (380/2023) ja valmiuslakia (1552/2011). Muutokset koskisivat palkkatuen myöntämistä kunnalle tai kuntayhtymälle. Esityksen mukaan työvoimaviranomainen voisi myöntää palkkatukea kunnalle tai kuntayhtymälle ainoastaan alentuneesti työkykyisen henkilön tai 60 vuotta täyttäneen pitkään työttömänä olleen henkilön palkkaamiseen. Palkkatuen myöntäminen kunnalle tai kuntayhtymälle ammatillisen osaamisen parantamiseen ei olisi enää mahdollista. Esityksessä ehdotetaan kuitenkin, että työvoimaviranomainen voisi myöntää palkkatukea Helsingin kaupungille siltä osin kuin työllistettävä henkilö työllistyisi sellaisiin tehtäviin, joista muualla Suomessa vastaa hyvinvointialue.

Valmiuslakiin tehtäisiin työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirrosta johtuvat viranomaisia ja työvelvollisuusrekisteriä koskevat muutokset.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaan hallitus uudistaa palkkatukea ja kohdistaa sitä erityisesti yksityiselle ja kolmannelle sektorille. Lisäksi hallitusohjelman mukaan työllisyysmäärärahoja alennetaan vuodesta 2024 alkaen ja laaditaan lakimuutokset vuodesta 2025 alkaen siten, että kuntien tehtävät vähenevät säästöä vastaavasti. Hallitusohjelman mukainen tavoiteltu säästön määrä on vuodesta 2025 alkaen 37 miljoonaa euroa vuodessa ja säästö kohdentuisi kuntien peruspalvelujen valtionosuuksiin.

Valmiuslaissa säädetään eräitä tehtäviä työvoimaviranomaiselle. Valmiuslaissa ei säädetä, mitä työvoimaviranomaisella kyseisessä laissa tarkoitetaan. Työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirron yhteydessä ei ole todettu, mitä työvoimaviranomaisella tarkoitetaan valmiuslaissa 1.1.2025 alkaen.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on hallitusohjelman mukaisesti sopeuttaa julkisen talouden menoja. Tämän esityksen tavoitteena on saavuttaa kyseinen 37 miljoonan euron säästö. Lisäksi tavoitteena on hallitusohjelman mukaisesti uudistaa palkkatukea ja kohdistaa sitä erityisesti yksityiselle ja kolmannelle sektorille. Esityksen tavoitteena on lisäksi saattaa työvoimaviranomaista koskeva sääntely valmiuslaissa vastaamaan työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirron johdosta viranomaisissa tapahtuneita muutoksia.

Parkanon kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta.

1) Palkkatuki

Palkkatuki uudistuksia on ollut useita ja TE24-uudistuksen myötä kuntien ei kannata maksaa itselle palkkatukirahaa vuonna 2025. Mikäli palkkatuet maksetaan monen kunnan yhteisestä kassasta ilman kuntakohtaista kustannuskohdennusta, niin asia on toinen. Nämä uudistukset ja valtion

vähentyvä VOS-rahoitus aiheuttavat kunnissa sen, että kuntien oma palkkatuen käyttö vähenee merkittävästi, joten todellisuudessa ei ole merkitystä, vaikka palkkatukea myönnettäisiin kaikille tarvitseville, koska kunnan ei kannata myöntää sitä itselleen. Sen sijaan uudistuksia tulee koko ajan lisää ja niitä sisällytetään kuntien tehtäviin ilman lisärahoitusta.

2) Valmiuslaki

Kun valtio päätti siirtää työvoimapalvelut kuntiin / työllisyysalueelle, niin tässä vaiheessa ei kerrottu, että valmiuslain piiriin kuuluvat työnvälityspakko (91§) ja työvelvollisuusrekisterin (103§) käyttäminen ja ylläpito tulevat kuulumaan työllisyysalueiden tehtäviin. Ne eivät näkyneet siirtyvien tehtävien luettelossa, eivätkä TE-asiantuntijoiden työtehtävissä, kun TE24-siirtyviä tehtäviä käsiteltiin. Tässä esityksessä siihen ei osoiteta lisärahoitusta, joka on väärin. Tässä pitää huomioida se, että yli 50 % käytettyjen palveluiden rahoituksesta ollaan ottamassa pois TE24-uudistuksen myötä. Uusien vastuiden myötä pitää siirtyä myös rahoitusta, jotta poikkeusoloissa pystytään toimimaan vaaditulla tavalla. Näihin asioihin pitää järjestää myös koulutusta säännöllisesti palvelua tuottaville asiantuntijoille, jotta palvelu toimii tarvittaessa.

Valmistelija työllisyyskoordinaattori Kaija Rönni

Esittelijä

Hallinto- ja talousjohtaja Aleksi Saukkoriipi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa yllä mainitun lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja valmiuslain muuttamisesta.

Käsittely

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään pöytäkirjaan, että Kauko Turunen poistui kokouksesta klo 17.28 tämä kokousasian käsittelyn aikana.